

2016 m. programos „Erasmus+“ strateginių partnerysčių projektų paraiškų teikimo konkurso apžvalga

Strateginių partnerysčių projektų konkursas 2016 m. sulaukė didelio dėmesio. 2016 m. kvietimui teikti paraiškas Švietimo mainų paramos fondas gavo vidutiniškai penktadaliu daugiau paraiškų nei 2014 ir 2015 m. Gautos 34 tinkamos tarpmokyklinių strateginių partnerysčių projektų paraiškos, o tai net 40% daugiau nei 2014, 2015 m. bei 88 tinkamas aukštojo mokslo, bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir suaugusiųjų švietimo strateginių partnerysčių projektų paraiškos, o tai 10 proc. daugiau nei 2014, 2015 m. Organizacijų aktyvumas rodo, kad švietimo organizacijos linkusios siekti kryptingų strateginių pokyčių bendrojo ugdymo, profesinio mokymo, aukštojo mokslo ir suaugusiųjų švietimo sektoriuose.

Finansuotų strateginių partnerysčių biudžetas 2016 m. išaugo apie 10 proc. 2016 m. tarptautinėms strateginėms partnerystėms buvo skirta 6.249.167,00 €. Finansuoti 22 aukštojo mokslo, bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir suaugusiųjų švietimo sektorių Lietuvos organizacijų koordinuojamų („didžiųjų“) strateginių partnerysčių projektai, kurių vertė siekia per 3.794.532,00 €. 2016 m. finansuoti net 119 tarpmokyklinių („mažųjų“) strateginių partnerysčių projektai, iš jų 10 Lietuvos organizacijų koordinuojamų ir 109 kitų šalių organizacijų koordinuojamų projektų, kuriuose lietuviai dalyvauja kaip partneriai. Šių projektų biudžetas sudarė 2.454.635,00€.

2016 m. programos „Erasmus“ kvietime teikti paraiškas buvo numatyta naujovė ir organizacijos galėjo riktis vieną iš dviejų strateginių partnerysčių tipų: inovacijas diegiančios ir gerosios praktikos mainus remiančios strateginės partnerystės. Didžioji dalis (per 95 proc.) finansuotų aukštojo mokslo, bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir suaugusiųjų švietimo sektorių Lietuvos organizacijų koordinuojamų strateginių partnerysčių projektų įgyvendins inovacijų kūrimo strategines partnerystes. Inovacijas remiančių strateginių partnerysčių projektų metu organizacijos kurs inovatyvias mokymų programas, diegs modernias mokymo priemones, pasitelkdamos atviros prieigos pedagoginius išteklius, sudarydamos palankias sąlygas mokymosi rezultatų pripažinimui. Tik apie 5 proc. strateginių partnerysčių projektų pasirinko gerosios praktikos mainų projekto tipą, kurių metu organizacijos mokysis iš kitų organizacijų sėkmės istorijų ir išbandys naujoves savo veikloje.

Neabejingas švietimui ir verslo sektorius. Siekdamas greičiau diegti naujoves, atitinkančias šiuolaikinės darbo rinkos poreikius, švietimo organizacijos vis dažniau į partnerius renkasi verslo įmones. 2016 m. 35% „didžiųjų“ strateginės partnerystės projektų paraiškų teikta su verslo įmonėmis. Švietimo ir verslo sektorių bendradarbiavimas skatina sinergiją, sudaro palankias sąlygas diegti modernias mokymo priemones.

Moderniai, žiniomis grindžiamai ekonomikai reikia geresnių ir aktualesnių gebėjimų įgijusių žmonių. Strateginių partnerysčių projektuose itin daug dėmesio skiriama įsidarbinti padedančių gebėjimų ugdymui, tokių kaip raštingumas, gebėjimas skaičiuoti, užsienio kalbų mokėjimas, gamtos mokslų ir skaitmeniniai gebėjimai. Universalieji gebėjimai, tokie kaip gebėjimas mokytis ir iniciatyvumas, padeda prisitaikyti prie šiandienos įvairių ir nenuspėjamų karjeros posūkių. 6 Lietuvos organizacijų koordinuojami „didžiųjų“ ir „mažųjų“ strateginių partnerysčių projektai šiems sritims skiria didelį dėmesį.

Aukštojo mokslo strateginės partnerystės projektas bus nukreiptas į studentų, dėstytojų, tyrėjų ir su jaunimu dirbančių asmenų gebėjimų vykdyti su jaunimo tapatybe susijusių taikomųjų tyrimų gebėjimus, sukuriant ir platinant naujovėmis grįstą programą, mokymo(si) medžiagą ir praktinius įrankius, kurie padėtų skatinti optimalią tapatybės plėtrą įvairiose jaunimo grupėse (ypač tose, kurių tapatybei šių dienų Europoje kyla grėsmės (angl. „threatened identities“)).

Vienas iš finansuotų bendrojo ugdymo sektoriaus strateginės partnerystės projektų sieks suburti STEM¹ modelį įgyvendinančių mokytojų grupę ir formuoti kompleksinę, į besimokantįjį orientuotą, STEM modelio integraciją, prisidėsiančią prie atsakingo individo, naudojančio mokslą progresui ir visuomenės gerovės kūrimui, ugdymo.

Daugelis strateginių partnerysčių projektų skirti spręsti IKT gebėjimų stokos problemą. Vieno iš finansuotų aukštojo mokslo sektoriaus strateginės partnerystės projektų tikslas – sukurti sveikatos informacinės sistemos modulį ir sertifikavimo testus, siekiant padidinti medicinos studentų ir sveikatos sistemos darbuotojų informacinį raštingumą. Profesinio mokymo sektoriaus strateginės partnerystės projektas ketina sukurti naujos profesijos – elektroninės prekybos specialisto – profilį, geriausiai tenkinantį šiuolaikinius mikro įmonių elektroninės komercijos plėtojimo poreikius. Daugumoje projektų numatoma rengti atvirosius švietimo šaltinius (AŠI), formuoti virtualią švietimo specialistų praktikų bendruomenę, naudojant virtualius įrankius ir socialinės žiniasklaidos priemones.

Projektuose itin daug dėmesio skiriama verslumo ugdymui, nes šis gebėjimas prisideda ne tik prie naujo verslo kūrimo, bet ir prie jaunimo galimybių įsidarbinti. Projektų paraiškose numatoma ugdyti verslumo (angl. „entrepreneurship“) gebėjimus kūrybiškais mokymo(si) būdais nuo pat pradinės mokyklos, o vidurinėse, profesinėse ir aukštesiose mokyklose itin daug dėmesio skiriama verslumui, kaip galimai profesinei veiklai. Vienas iš finansuotų bendrojo ugdymo sektoriaus strateginės partnerystės projektų sieks gerinti ekonomikos, etikos ir socialinių mokslų mokymo(si) kokybę Baltijos šalių regiono vidurinėse mokyklose. Profesinio mokymo sektoriaus projekto metu bus siekiama sukurti naują verslininkus (angl. „entrepreneurs“) ugdančių dėstytojų ir verslininkų mokymo programą profesinio mokymo sektoriui. Verslumo gebėjimai paskatins steigti naujas įmones, padės užtikrinti geresnes įsidarbinimo galimybes.

Mokymasis labai svarbus siekiant socialinės įtraukties ir aktyvaus pilietiškumo. Didelis dėmesys skiriamas tiems projektams, kuriuose siekiama mažinti palankių sąlygų neturinčių/mažiau galimybių turinčių besimokančių asmenų (bedarbių, asmenų su negalia, migrantų, mažumų ir kt.) švietimui ir integracijai į visuomenę. 15 Lietuvos organizacijų koordinuojami „didžiųjų“ ir „mažųjų“ strateginių partnerysčių projektai šioms sritims skiria didelį dėmesį. Bendrojo ugdymo strateginės partnerystės projektas sieks įgalinti ABA² metodo taikymą autizmo sindromą turinčių vaikų ugdyme. Projekte numatyta parengti ABA integravimo į švietimą galimybių studiją ir ABA metodikos rinkinį.

¹ STEM santrumpa žymi gamtos mokslų (angl. – „Science“), technologijų (angl. – „Technology“), inžinerijos (angl. – „Engineering“) ir matematikos (angl. – „Mathematics“) sritis. STEM iniciatyvos esmė – skatinti domėjimąsi tiksliais, gamtos ir inžineriniais dalykais, gerinti šių dalykų rezultatus mokyklose ir taip sulaukti didesnio stojančiųjų į šias specialybes skaičiaus.

² Taikomoji elgesio analizė (angl. „Applied Behavior Analysis“ [ABA]) – tai mokslas, kurio metodika, paremta žmonių ir kitų gyvų organizmų mokymosi procesų principais, yra nuosekliai taikoma siekiant pagerinti socialiai svarbų elgesį ir parodyti, kad būtent nuo šios metodikos ir priklauso teigiami elgesio pokyčiai.

Nuteistieji ir asmenys, paleisti iš laisvės atėmimo vietų, sudaro nemažą specifinę asmenų grupę, priklausančią socialinei atskirčiai. Jų raštingumo ir išsilavinimo lygis turi įtakos bendram visuomenės išsivystymo ir darnos laipsniui. Finansuotame suaugusiųjų švietimo strateginės partnerystės projekte ketinama sukurti naują aktyvaus ir praktinio mokymo metodiką, skirtą buvusiems kaliniams ir nusikaltėliams, kurie turi žemą kvalifikaciją ir neturėjo galimybes ar nesugebėjo baigti mokymo įstaigos ir įgyti formalaus ar neformalaus švietimo sertifikato.

Vis aktualesni Europos valstybėms tampa iš kitų šalių atvykusių žmonių socializacijos, integracijos ir švietimo iššūkiai. Europos Komisija siekdama suvaldyti pabėgėlių krizę, paskelbė, kad 2016 m. „Erasmus+“ programa sieks prisidėti prie pabėgėlių bei kitų pažeidžiamų grupių gyvenimo kokybės gerinimo. Finansuoti du suaugusiųjų švietimo sektoriaus strateginės partnerystės projektai, kuriuose planuojamos veiklos skatinančios migrantų švietimą ir įsitraukimą į visuomenę. Projektuose ketinama sukurti ir išbandyti inovatyvias skaitmenines mokymo priemones imigrantams, kurios padės jiems įgyti pagrindines žinias ir supratimą apie projektuose dalyvaujančių šalių socialinį, kultūrinį gyvenimą, istoriją bei mokytis kalbų.